

**Základní škola Mochov, okres Praha-východ
Na Dolejšku 287, 250 87 Mochov**

***ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU
při Základní škole Mochov***

Škola: Základní škola Mochov, okres Praha - východ,
Na Dolejšku 287, 250 87 Mochov
zs.mochov @ seznam.cz
www.zsmochov.cz

Ředitel školy: Mgr. Andrea Koubíková
731 495 239

IČ: 750 31 205

IZO: 108 056 139

REDIZO: 600052052

Zřizovatel: Mochov, Sokolovská 72, 250 87 Mochov
tel.: 326 992 457
www.mochov.cz

Pedagogická rada projednala dne : 19. 8. 2021

Školská rada projednala dne: 7.10. 2021

Platnost dokumentu od : 1. 9. 2021

Verze: č.3

Podpis ředitelky školy:

Razítko školy:

Konkrétní cíle vzdělávání

Školní družina je školské zařízení pro zájmové vzdělávání, které poskytuje žákům naplnění volného času zájmovými činnostmi. Je důležitým prvkem při všestranném rozvoji osobnosti dítěte. Školní družina tvoří jeden celek se školou a její činnost je nedílnou součástí vzdělávání na prvním stupni základní školy. Svými specifickými prostředky naplňuje obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem.

Konkrétní cíle vzdělávání ve ŠD Mochov

- Prožívat radostné chvíle, pocit jistoty a bezpečí.
- Rozvíjet všestranně osobnost dítěte.
- Učit děti osvojovat si základy slušného chování.
- Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.
- Učit děti vzájemně komunikovat, spolupracovat a respektovat se.
- Utvářet kladný vztah k přírodě a učit se chránit svět kolem nás.
- Vytvářet prostor pro odpočinek a relaxaci.
- Nabízet různorodé činnosti s individuálním přístupem k jednotlivým žákům.

Školní družina je

- místo pro zájmové vyžití dětí
- místo pro regeneraci sil
- místo pro rozvíjení tvořivosti
- místo pro posilování sebevědomí
- místo pro radost

Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky.

Pravidelná denní docházka: přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců,

Pravidelná docházka: přihlášení k zájmovému vzdělávání v rozsahu nejméně jedenkrát za 2 týdny po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců.

Činnosti, kterými se uskutečňuje zájmové vzdělávání:

➤ Pravidelná zájmová činnost

je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového vzdělávání.

- výtvarná a pracovní činnost
- přírodovědná činnost
- tělovýchovná a sportovní činnost
- rekreační činnost
- odpočinková činnost
- výchovná činnost
- vzdělávací činnost včetně přípravy na vyučování

➤ Spontánní činnost

vychází z denní skladby činnosti v ŠD jak při pobytu v družině, tak při pobytu venku.

➤ Příležitostná činnost

Je výchovná, vzdělávací, zájmová rekreační činnost organizovaná nepravidelně podle možností ŠD. Není zahrnuta do standardní týdenní skladby činností. Tyto akce mohou být eventuálně i pro širší veřejnost.

➤ Osvětová činnost, činnosti vedoucí k prevenci rizikového chování

Besedy, preventivní programy.

Základní strategií je umožnit žákům odpočinek po vyučování

-využíváním školní zahrady pro sport i organizovanou činnost

-vycházky do obce i okolí

Při činnostech uplatňujeme požadavek dobrovolnosti a pedagogického ovlivňování volného času a volnočasových aktivit. Základním prostředkem jen hra založená na vytváření zážitků dětí, které rozšiřují vědomosti, dovednosti a navozují kladné emoce.

Charakteristika, umístění, vybavení ŠD

Školní družina má jedno oddělení. Kapacita školní družiny podle rejstříku škol a školských zařízení je 28 žáků. Na základě vyhlášky č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých a s ohledem na hygienické předpoklady a bezpečnost žáků je družina naplňována do počtu žáků 25.

Ke své činnosti využívá kmenovou učebnu školy, nedisponuje samostatnými prostory. Materiální podmínky školní družiny jsou velmi dobré. Učebna je vybavena moderním nábytkem a didaktickou technikou, podlaha je zčásti pokryta kobercem využívaným pro hry dětí. Školní družina může ke své činnosti využívat veškeré prostory a vybavení školy, včetně audiovizuální a výpočetní techniky. Pro sportovní činnost je k dispozici tělocvična. V areálu školy je velká zahrada s dětským hřištěm vybaveným hracími prvky a stolem na stolní tenis. Družina má možnost využívat i obecní hřiště. Průběžně jsou do školní družiny dokupovány nové hračky a hry.

Stravování probíhá ve školní jídelně, kam jsou obědy dováženy z MŠ Mochov. Pitný režim je částečně zajištěn při obědě, částečně si jej zajišťují sami žáci donášením vlastních nápojů.

Personální podmínky

Pedagogický provoz je zajištěn v současné době dvěma vychovatelkami s celkovým rozsahem cca 1,1 úvazku. Jedna vychovatelka zajišťuje provoz ranní družiny, druhá odpolední. Toto je dáno provozní dobou a organizačními požadavky ŠD. Vychovatelky mají možnost doplňovat si své odborné vzdělání na různých kurzech a školeních akreditovaných MŠMT.

Ekonomické podmínky

Na základě ustanovení §123, odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon v platném znění byla stanovena úplata za zájmové vzdělávání ve školní družině na částku:

200,- Kč na jednoho žáka zařazeného ve školní družině

100,- Kč u žáka, který se činnosti ŠD účastní jen částečně.

Pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz družiny po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkovi poměrně sníží.

Úplata je splatná zpětně, vybírá se pololetně za měsíce, ve kterých byl žák zařazen ve školní družině.

Úplata se hradí bezhotovostně na účet Základní školy Mochov 294 626 411/0300

- za 1. pololetí od 1. 1 do 31. 1.
- za 2. pololetí od 1. 6. do 30. 6.

Personální a mzdové náklady jsou kryty státním rozpočtem, materiální náklady příjmem z úplaty za zájmové vzdělávání a provozním rozpočtem zřizovatele.

Podmínky přijímání uchazečů.

Školní družina je určena pro žáky 1. – 3. ročníku Základní školy Mochov. Podmínkou o přijetí žáka je řádně vyplněný zápisní lístek, jehož součástí je písemné sdělení jeho zákonného zástupce o rozsahu docházky a odchodu žáka ze ŠD a kontakt na rodiče.

Změny na zápisních lístcích oznámí rodiče vychovatelce písemně s podpisem a datem.

Docházka je pro přihlášeného účastníka povinná. Rodiče omlouvají nepřítomnost dítěte písemně na formuláři, který je uveřejněn na webových stránkách školy.

Školní družina se naplňuje do počtu max. 25 dětí. V případě naplněné kapacity mají přednost žáci 1. a 2. ročníku a žáci zaměstnaných matek či děti s komplikovaným rodinným zázemím.

O přijetí žáka rozhoduje ředitelka školy. Na vzdělávání ve školní družině není právní nárok.

Podmínky průběhu vzdělávání

Ranní družina je v provozu od 6.30 do 7.30. Z ranní družiny odcházejí žáci do tříd na vyučování. Provoz odpolední družiny je od skončení vyučování do 17 hodin. Žáky předávají vyučující poslední vyučovací hodiny vychovatelce po skončení vyučování.

V průběhu vzdělávání ve školní družině mohou žáci odcházet na kroužky zájmového vzdělávání. Vychovatelka je předává lektorkám na základě písemného potvrzení od zákonných zástupců žáka.

Průběh vzdělávání ve školní družině je konkretizován ve vnitřním řádu školní družiny.

Ukončování vzdělávání

Žáci jsou přijímáni vždy na jeden školní rok. Dítě je možno odhlásit ze ŠD kdykoliv během školního roku na základě písemné žádosti zákonných zástupců. Při opakovaném nedodržování vnitřního řádu školní družiny nebo při jeho závažném porušení může být žákovi docházka do ŠD ukončena. O vyloučení ze školní družiny rozhodne ředitelka školy ve správním řízení na základě návrhu vychovatelky a po projednání v pedagogické radě.

Toto rozhodnutí je vždy prokazatelně oznámeno písemnou formou zákonným zástupcům dítěte.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví. Psychosociální podmínky

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální i emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečně prostředí, aby se zde všichni cítili dobře. Podporuje vztahy mezi žáky, rodiči i širokou veřejností.

Bezpečnost v ŠD a v prostorách využívaných ŠD je zajištěna

- organizačním a školním řádem ZŠ

- vnitřním řádem ŠD

Podmínky pro bezpečné a hygienické působení

- vhodná struktura činnosti
- věkově přiměřená činnost
- pitný režim
- užívané prostory vyhovují hygienickým normám
- ochrana před úrazy a eliminace nevhodných situací - vychovatel svým působením nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli
- bezpečnost silničního provozu – vychovatel dbá mimo budovu na dodržování pravidel silničního provozu a odpovídá za bezpečnost dětí
- dostupnost prostředků první pomoci

Žáci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu, zvláště při pobytu na školní zahradě. Zdravotní problémy nebo úraz neprodleně nahlásí vychovatelce. Dbají na bezpečnost svou a svých spolužáků. Ze ŠD nikdy neodchází bez písemného souhlasu zákonných zástupců sami. Všechny děti ŠD jsou poučeny o zásadách bezpečnosti.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychovatelky školní družiny úzce spolupracují s třídními učiteli žáků se SPV, seznamují se zejména s výstupy z poradenské činnosti a se zprávami z poraden. Stejně tak vychovatelky ŠD spolupracují se školním metodikem prevence a výchovným poradcem. Žáci s SPV jsou začleněni do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře. Činnosti respektují možnosti a individuální nároky žáků.

Obsah vzdělávání

Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, na činnostech a prožitcích žáků. Umožňuje pracovat s tematickými celky. Využíváme běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti. Respektujeme individualitu účastníků vzdělávání. Obsah ŠVP pro školní družinu vychází a navazuje na ŠVP pro základní školství. V rámci pedagogického procesu ve školní družině se zaměřujeme na rozvoj následujících kompetencí.

1. Kompetence k trávení volného času

- žák se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času
- vybírá si ze zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálně
- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku k trávení volného času

2. Kompetence pracovní

- žák používá bezpečné pracovní pomůcky
- dokáže pracovat podle instrukcí a návodu
- váží si své práce i práce ostatních
- chrání si své zdraví i zdraví ostatních
- umí udržovat pořádek ve svých věcech
- dokončí a vyhodnotí svou práci

3. Kompetence občanské

- respektuje druhé
- respektuje odlišnosti osobní, kulturní
- je ohleduplný k přírodě
- uvědomuje si hodnotu majetku svého i jiných osob

4. Kompetence sociální

- spolupracuje v kolektivu
- vyjadřuje své názory

- umí přijímat názory druhých
- má upevněné hygienické návyky
- vhodně jedná s vrstevníky i dospělými
- rozpozná nevhodné chování

5. Kompetence komunikativní

- nebojí se vyjádřit svůj názor
- dokáže nést důsledky
- vyjadřuje se kultivovaně
- dokáže prezentovat sebe sama a svoji práci slovním projevem

6. Kompetence k řešení problému

- žák se nenechá odradit problémem
- chápe, že vyhýbání se problému není řešení
- nenechá se odradit nezdarem a hledá další řešení
- započatou práci dokončuje

Obsah je zpracován jako nabídka činností, z níž se vybírá. Je rozdělen do čtyř tematických celků „Čtyři roční období“.

Podzim:	„Barvy podzimu“
Zima:	„Čas vánoční pohody“
Jaro:	„Vítáme jaro“
Léto:	„Sportujeme pro radost“

V každém tematickém celku jsou zastoupeny tyto činnosti:

Výtvarná a pracovní činnost

Přírodovědná činnost

Tělovýchovná a sportovní činnost

Rekreační a odpočinková činnost

Příprava na vyučování

Podzim

Výtvarná a pracovní činnost

- práce s různými druhy výtvarných materiálů (vodové barvy, temperové barvy, křídly, tuše, tužky)
- náměty: zážitky ze života dětí a dospělých, ztvárnění podzimní přírody, hry s barvou, modelování, skupinová práce
- práce s různými materiály (papír, textil, kůže, drobným materiál, přírodniny)

Přírodovědná činnost

- poznáváme rozmanitost přírody (ovocné, listnaté, jehličnaté stromy, houby, podzimní květiny, život zvířat a jejich příprava na zimu, odlet ptáků, práce lidí na polích a zahradách, chování k přírodě a ochrana přírody)

Tělovýchovná a sportovní činnost

- pravidelná cvičení venku i v tělocvičně, otužování pobytem venku, utváření chování v duchu zásad fair play, dodržování pravidel chování při sportovních činnostech, ochrana svého zdraví i zdraví ostatních

Zima

Výtvarná a pracovní činnost

- vy výtvarné výchově zaměřeno na zimní svátky a obyčeje
- náměty: ze života lidí – myslíme na druhé, vyrábíme dárky a přání k Vánocům, adventní výzdoba školy i domova, tvoříme z různého materiálu, ilustrace pohádek, filmů

Přírodovědná činnost

- příroda odpočívá, pomoc ptákům a zvířátkům v zimě, stopy zvířat na sněhu, život zvířat z jiných kontinentů, vycházky a pozorování zimní přírody

Tělovýchovná a sportovní činnost

- probíhá v zimním období především v tělocvičně cvičením s různým náčiním a náradím, sportovní hry, pohybové hry, sezónní činnosti
- bezpečné chování při sportu

Jaro

Výtvarná a pracovní činnost

- jarní zvyky a obyčeje, využití Velikonoc ve výtvarné i pracovní činnosti, nové netradiční techniky, využívání různých druhů materiálů k pracovním činnostem
- náměty: ze života lidí, děti, z přírody, dekorativní práce, náměty ze světa kolem nás

Přírodovědná činnost

- jaro v přírodě (mláďata, jarní květiny, zemědělské plodiny, zelenina, ovoce, ochrana přírody-ekologická výchova)

Tělovýchovná a sportovní činnost

- jsem zdatný sportovec, cvičení s různým náčiním a náradím v tělocvičně, míčové hry v přírodě, vycházky do okolí školy

Léto

Výtvarná a pracovní činnost

- využívání nekonvenčních výtvarných technik s náměty svět kolem nás

Přírodovědná činnost

- poznávání života zvířat a rostlin v různých společenstvech života (u potoka, v lese, na louce, na poli)
- ochrana přírody-ohrožené druhy rostlina živočichů-ekologický výchova

Tělovýchovná a sportovní činnost

- příroda je naše tělocvična (cvičení na školní zahradě, míčové hry, pohybové hry, sportovní soutěže, lehkootletické disciplíny)

- úraz není náhoda – bezpečné chování při sportovních činnostech

Náměty pro činnost rekreační, odpočinkovou a osvětovou

- chováme se bezpečně na cestách (dopravní výchova – didaktické hry, vycházky)

- poznáváme svoje nejbližší okolí

- upevňujeme si svoje kulturní chování při pobytu v obci a okolí

- vycházky

- četba

- dramatizace

- rozhovory s dětmi

- vyprávění vlastních zážitků dětí

- pohybové hry dětí

- sezónní hry

- spontánní rekreační činnost

- družinové soutěže

- besedy, preventivní programy

Příprava na vyučování

Příprava na vyučování je zaměřena na procvičování, zopakování a tím i upevňování poznatků získaných při vyučování, dále na rozšiřování získaných vědomostí a jejich využívání v nových situacích.

Příprava spočívá během celého roku v procvičování různými formami:

-didaktické hry

-vycházky

-promítání videofilmů

-dramatická výchova

-kvízy, rébusy, hádanky

-křížovky

-doplňovačky

-práce s encyklopediemi a naučnými knihami